

Mimoriadna udalosť - fenomén súčasnosti

Úvod

Ničivé povodne, storočná voda, pretrhnuté hrádze, požiare, evakuácia, víchrica, únik chlóru sú v súčasnosti časté slová v našom slovníku. V mnohých z nás evokujú strach o svoj život a život svojich blízkych, o majetok, o svoju budúcnosť. Táto príručka Vám pomôže pripraviť sa na dopad možných následkov živelných pohrôm a ďalších mimoriadnych udalostí spôsobených ľudskou činnosťou. Neznalosť základného správania sa v hraničných životných situáciách, podľahnutie panike a strachu spôsobuje často viac škôd ako sama mimoriadna udalosť. Myšlienka "Šťastie praje pripraveným", je v tomto prípade namieste.

Mimoriadna udalosť a mimoriadna situácia

Mimoriadna udalosť

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa. Vyhlasuje sa a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov - televízia, rozhlas, mestský rozhlas, rádiovozy.

Mimoriadna situácia

Mimoriadna situácia je obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, počas ktorého sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Varianty mimoriadnych udalostí v meste Banská Štiavnica

1. Prívalové dažde a prielomová vlna vzniknutá rozrušením vodného diela Veľká vodárenská alebo Klinger
2. Požiare, rozsiahle lesné požiare v Štiavnických vrchoch
3. Víchrice, snehové a námrazové kalamity
4. Nebezpečenstvo rádioaktívneho zamorenia po havárii v jadrovej elektrárni Mochovce
5. Hmly, podstatné zhoršenie kvality ovzdušia
6. Epidémia nákazlivých chorôb človeka a zvierat
7. Nedostatok vody a potravín

Postupy správania sa občanov pri mimoriadnej udalosti

Všeobecné zásady správania sa účastníka vzniku mimoriadnej udalosti

Ak ste účastníkom vzniku mimoriadnej udalosti, postúpte informáciu o mimoriadnej udalosti čo najskôr na tieto tiesňové telefónne čísla:

112	Integrovaný záchranný systém
150, 691 22 22,	Hasičská a záchranná služba
155	Záchranná zdravotnícka služba
158,	Polícia
159	Mestská polícia mesta Banská Štiavnica

Poznámka: tiesňová linka 112, bola spustená 1. júla 2003, tiesňové linky 150, 155 a 158 zostávajú v platnosti do 30. 6. 2007. Rovnaká linka je zavedená aj v zahraničí a od roku 2007 bude centrálné platiť vo všetkých krajinách Európskej únie.

a

- snažte sa vždy jednat' v klude a bez paniky
- najprv chráňte život a zdravie až potom majetok
- varujte ostatné ohrozené osoby vo svojom najbližšom okolí
- pomáhajte susedom, svojmu najbližšiemu okoliu hlavne starým a chorým ľuďom, nevládnym, deťom
- zbytočne netelefonujte, telefónnu sieť potrebujú záchranári
- nepodceňujte vzniknutú situáciu
- poslúchnite pokyny pracovníkov záchranných zložiek, orgánov štátnej správy a samosprávy
- rešpektujte pokyny z oficiálnych zdrojov - televízia, rozhlas, mestský rozhlas, rádiovozy
- nerozširujte poplašné a neoverené správy

Všeobecné zásady správania sa pri ohrození mimoriadnou udalosťou Varovanie a vyzozumenie obyvateľstva

O ohrození mimoriadnou udalosťou je občan varovaný alebo vyzozumený:

- ampliónmi záchranných zložiek
- sirénami

Varovný signál	Tón sirény	Trvanie
Všeobecné ohrozenie	kolísavý	2 minúty
Ohrozenie vodou	stály	6 minút
Koniec ohrozenie	stály	2 minúty

- rádiovozmi
- verejnoprávnymi a miestnymi rozhlasovými a televíznymi stanicami
- nariadeniami pre obyvateľstvo

Činnosť občana po varovaní alebo vyzozumení o ohrození mimoriadnou udalosťou

VŠEOBECNÉ DOPORUČENIA PRI OHROZENÍ MIMORIADNOU UDALOSŤOU

- naladte si štátnu rozhlasovú stanicu a sledujte televíziu s celoštátnym programom
- dodržujte pokyny štátnych orgánov, samosprávy a záchranných zložiek
- upozornite svojich susedov
- nepodliehajte panike
- na požiadanie poskytnite pomoc pri prípravách záchranných operácií
- dajte vodu a krmivo domácim zvieratám
- pripravte sa na opustenie bytu

DOPLŇUJÚCE DOPORUČENIA PRI OHROZENÍ ZÁPLAVOVOU VLNOU

- **v prípade nedostatku času zanechajte všetky činnosti, opustite urýchlene ohrozený priestor a vystúpte na najvyššie miesto v teréne**
- ak je dostatok času riadte sa pokynmi v rozhlase a televízii, alebo pokynmi záchranárov, pokynmi štátnych orgánov a orgánov samosprávy pre vykonanie evakuácie a:
 - vypnite alebo zatvorte rozvody elektrickej energie, vody, plynu
 - vybavenie domácnosti preneste na vyššie poschodia
 - pripravte si evakuačnú batožinu
 - vezmite si nepremokavú obuv a odev
 - pripravte zvieratá na evakuáciu

DOPLŇUJÚCE DOPORUČENIA PRI OHROZENÍ POŽIAROM

- podľa možnosti urobte opatrenia na zamedzenie šírenia požiaru
- uzatvorte prívod plynu
- podľa možnosti vyvedte do bezpečnej vzdialenosti zvieratá, vyneste cenné veci, odstráňte výbušné, jedovaté a horľavé látky

DOPLŇUJÚCE DOPORUČENIA PRI OHROZENÍ RÁDIOAKTÍVNymi LÁTKAMI

- pokiaľ ste na otvorenom priestranstve, čo najskôr sa ukryte v uzatvorenej miestnosti /najlepšie v pivničných priestoroch /, pokiaľ možno na odvrátenej strane od jadrového zariadenia,
- uzavrite a utesnite dvere, okná, vypnite ventiláciu a utesnite ďalšie otvory,
- pripravte si evakuačnú batožinu
- pripravte si improvizované prostriedky ochrany osoby
- jódomové prípravky odoberte a použite podľa návodu,
- dom opustíte len na pokyn záchranárov alebo oficiálneho vyhlásenia v oznamovacích prostriedkoch

DOPLŇUJÚCE DOPORUČENIA PRI OHROZENÍ CHEMICKÝMI LÁTKAMI

- pokiaľ ste na otvorenom priestranstve, čo najskôr sa ukryte v uzatvorenej miestnosti,
- uzavrite a utesnite dvere, okná, vypnite ventiláciu a utesnite ďalšie otvory,
- na ústach a nose majte navlhčenú naskladanú textíliu,
- pripravte si evakuačnú batožinu
- pripravte si improvizované prostriedky ochrany osoby
- dom opustíte len na pokyn záchranárov alebo oficiálneho vyhlásenia v oznamovacích prostriedkoch
- zamorený priestor opustíte kolmo na smer vetra

Profesionáli – sú tu pre Vás

Veľmi často sa dnes stretávame s udalosťami ako sú páchanie trestného činu, dopravné nehody, požiare, ohrozenie zdravia a života. Mnohých z nás do stavu stresu a neistoty privádzajú i poruchy a nedostatky v dodávke energií alebo služieb. Ak ste účastníkom takýchto životných situácií doporučujeme Vám aby ste postupovali podľa našich doporučení.

Ak ste účastníkom dopravnej nehody, požiaru, náhleho ohrozenia zdravia a života prípadne trestného činu postúpte informáciu o takejto udalosti čo najskôr na tieto tiesňové telefónne čísla:

112	Integrovaný záchranný systém
150, 691 22 22,	Hasičská a záchranná služba
155	Záchranná zdravotnícka služba
158,	Polícia
159	Mestská polícia mesta Banská Štiavnica

Poznámka: tiesňová linka 112, bola spustená 1. júla 2003, tiesňové linky 150, 155 a 158 zostávajú v platnosti do 30. 6. 2007. Rovnaká linka je zavedená aj v zahraničí a od roku 2007 bude centrálné platiť vo všetkých krajinách Európskej únie.

Postupy správania sa občanov pri spáchaní trestného činu

158 POLÍCIA

- Bezodkladne **ohlásiť** trestnú činnosť najbližšiemu útvaru polície
- Nevstupovať zbytočne do priestoru kde sa pohyboval alebo mohol pohybovať páchateľ
- Pokiaľ je to možné zostante na mieste činu a po príchode polície ich pravdivo informujte o skutku

Postupy správania sa občanov pri dopravnej nehode

112 CENTRÁLNY ZÁCHRANNÝ SYSTÉM 150 HASIČSKÁ A ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 158 POLÍCIA

- Bezodkladne **ohlásiť** dopravnú nehodu na jedno z čísel

Postupy správania sa občanov pri porušovaní verejného poriadku

158 POLÍCIA

159, 6949601, 0905597673 MsPo B. ŠTIAVNICA

- Bezodkladne **ohlásiť** dopravnú nehodu na jedno z čísel

Postupy správania sa občanov pri požiaroch

150 HASIČSKÁ A ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

- Bezodkladne **ohlásiť** vznik požiaru na ohlasovňu požiarov – **tiesňová linka 112**, ktorá bola spustená 1. júla 2003 alebo na ešte stále platné číslo 150,
- Uviest' **kde horí** (presnú adresu a tel. číslo), **čo horí** a **kto volá**. Ďalej je potrebné uviesť podrobnejšie informácie o požiaroch (napríklad, na ktorom poschodí horí), vyčkať na spätný telefonát ohlasovne požiarov a riadiť sa jej pokynmi.
- Zabezpečiť **odvetranie** zadymených priestorov (chodieb, schodísk a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb) pomocou ventilačných zariadení, okien a pod.
- Vykonať nevyhnutné opatrenia na **záchranu ohrozených osôb**, evakuovať najmä deti a chorých ľudí – využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo.
- Poskytnúť na výzvu veliteľa zásahu **osobnú a vecnú pomoc** jednotke požiarnej ochrany – napríklad dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné veci potrebné na zdoľanie požiaru.

Postupy správanía sa občanov pri poruche a nedostatkoch v dodávke energie alebo služieb

VŠEOBECNÉ DOPORUČENIA PRI PORUCHE A NEDOSTATKOCH V DODÁVKACH ENERGIÍ ALEBO SLUŽIEB

- snažte sa vždy jednat' v kl'ude a bez paniky
- najprv chráňte život a zdravie až potom majetok
- podľa potreby vypnite alebo zatvorte prívod dodávanej energie
- pokiaľ ide o prerušenie dodávky energií alebo služby informujte sa u susedov a v blízkom okolí o širšom výskyte prerušenia dodávky energií alebo služby
- nahláste poruchu správcovi siete a nedostatky v dojednanej službe dodavateľovi služby:

plyn	0850 111 727
elektrina	0800 159 000
voda	0850 111 234
Bytová správa spol. sr.o.	0903/696183, 0903/696207
Bytové družstvo Žiar n/H	0905/851162
TS m.p.	0918 627 402